

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

Datum 14 september 2023

Betreft Beantwoording verzoek om een reactie het op bericht "Verguisde
stalvloer tegen stikstofuitstoot kan stoppende boer in de weg zitten:
'Dit is zo krom'"

Geachte Voorzitter,

Op 6 juli jongstleden heeft de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ons verzocht met een reactie te komen op een tweetal onderwerpen. Ten eerste verzoekt de commissie een reactie op het bericht "Verguisde stalvloer tegen stikstofuitstoot kan stoppende boer in de weg zitten: 'Dit is zo krom'".¹ Hierbij wordt in het bijzonder verzocht in te gaan op de vraag of er – uitgaande van deze emissie – in werkelijkheid wellicht sprake is van meer en/of grotere piekbelasters dan waar nu rekening mee wordt gehouden in de opengestelde rekentool. Ten tweede verzoekt de commissie in te gaan op het voornemen tot openstelling van de investeringsmodule van de Subsiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv) in relatie tot de recent verschenen inzichten inzake de emissiearme stalsystemen. Met deze brief komen wij tegemoet aan dit verzoek.

Inzichten emissiearme stalsystemen in relatie tot de aanpak piekbelasting

Met de aanpak piekbelasting beoogt het kabinet om op korte termijn een forse reductie in de stikstofdepositie te realiseren. Hiertoe kunnen circa 3000 bedrijven deelnemen aan de faciliteiten en regelingen van de aanpak. Een ondernemer kan

¹ AD, 2 juli 2023, 'Verguisde stalvloer tegen stikstofuitstoot kan stoppende boer in de weg zitten: 'Dit is zo krom'' (<https://www.ad.nl/bronckhorst/verguisde-stalvloer-tegen-stikstofuitstoot-kan-stoppende-boer-in-deweg-zitten-dit-is-zo-krom~a1b2a0fc/>)

door middel van berekening in de tool, AERIUS Check, zien of zijn of haar bedrijfslocatie voldoet aan de drempelwaarde van de aanpak.

Ons kenmerk
DGLGS / 34352457

De berekening in AERIUS Check wordt gemaakt op basis van meerdere factoren, waaronder de emissiefactoren per huisvestingssysteem zoals vastgesteld in bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav). In het rapport² van Wageningen Livestock Research (WLR) bevestigen de onderzoekers dat bij de onderzochte huisvestingssystemen de reductie van ammoniakemissie die verwacht zou worden volgens de emissiefactoren in bijlage 1 van de Rav in de praktijk niet gehaald wordt. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat hebben uw Kamer over het rapport en de consequenties voor de emissiefactoren die voor deze stalsystemen zijn vastgesteld, 30 juni jl. geïnformeerd.³

Deelname beëindigingsregelingen

Genoemde constatering leidt ertoe dat de ondernemers die het betreft zich afvragen of zij deel kunnen nemen aan de Lbv of Lbv-plus. Dit komt ook naar voren in het artikel waarnaar in het commissieverzoek wordt verwezen. Het kan namelijk zo zijn dat het aantal ondernemingen dat voldoet aan de drempelwaarde voor de aanpak piekbelasting afwijkt wanneer gerekend zou worden met emissiecijfers die meer aansluiten bij de feitelijke emissie. De minister voor Natuur en Stikstof onderzoekt momenteel of er mogelijkheden zijn om, binnen het kader van de Lbv en Lbv-plus, op korte termijn duidelijkheid te bieden aan de ondernemers die het betreft. Over de uitkomsten van dit onderzoek zal de minister van Natuur en Stikstof uw Kamer op korte termijn nader informeren, in ieder geval ruim voor het sluiten van de openstellingsperiode van de Lbv (1 december 2023). De ondernemers die het betreft adviseer ik om in gesprek te gaan met een zaakbegeleider van de aanpak piekbelasting. Meer informatie over het aanvragen van een zaakbegeleider is beschikbaar op de website aanpakpiekbelasting.nl

Openstelling investeringsmodule Subsiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv)

De Subsiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv) kent twee modules: de innovatiemodule en de investeringsmodule. In de Kamerbrief van 12 juni 2023⁴ heeft de minister voor Natuur en Stikstof aangegeven dat de Sbv-investeringsmodule onderdeel wordt van het innovatiespoor van de aanpak piekbelasting. In vervolg daarop is in de Kamerbrief van 30 juni 2023⁵ aangegeven dat bij het opstellen van de lijst met subsidiabele technieken rekening wordt gehouden met de effectiviteit van emissiearme stalsystemen in de praktijk, naast aangenomen moties over dierenwelzijn en brandveiligheid. Dit kan betekenen dat er een beperkt aantal technieken subsidiabel wordt. Daarbij is aangegeven dat voor het openstellen van deze regeling het belangrijk is dat duidelijk is hoe op juridisch houdbare wijze omgeschakeld kan worden naar deze stalsystemen. In de Kamerbrief van 25 november 2022⁶ gaf de minister van LNV al aan dat het niet logisch is om

² Rapport 'Schatting van stikstofverliezen uit stallen op basis van de stikstof-fosfaat verhouding in afgevoerde mest', bijlage bij Kamerstuk 29 383, nr. 406

³ Kamerstuk 29383, nr. 406

⁴ Kamerstuk 30 252, nr. 96

⁵ Kamerstuk 29 383, nr. 406

⁶ Kamerstuk 29 383, nr. 386

investeringen in systemen te stimuleren zolang er nog geen duidelijkheid is over hoe Wnb-vergunningen juridisch houdbaar gemaakt kunnen worden bij gebruik van emissiearme stalsystemen.

**Directoraat Generaal
Landelijk Gebied en Stikstof**

Daarom zetten we er vol op in hierop tijdig helderheid te verkrijgen.

Ons kenmerk
DGLGS / 34352457

Piet Adema
Minister van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

Christianne van der Wal-Zeggelink
Minister voor Natuur en Stikstof